

**Fonamentant
les bases
d'una lluita
anticapitalista
contra
la cultura
monògama**

Fonamentant les bases d'una lluita *anticapitalista* contra la cultura monògama v2.1

Amb aquest text pretenc exposar les problemàtiques que provoca la cultura monògama en les nostres vides i la nostra societat, vinculant-la amb els processos econòmics que la determinen i proposar alternatives econòmiques i relacionals encaminades a la superació del sistema patriarcal i capitalista¹, amb l'objectiu de fer possible la construcció d'unes relacions més lliures, conscients, responsables i saludables.

CONCEPTUALITZANT POLÍTIICAMENT LA CULTURA MONÒGAMA

És difícil prendre consciència d'una opressió que patim, si ni tan sols tenim un nom per anomenar-la.

D'aquí sorgeix la necessitat de conceptualitzar i posar nom a una opressió determinada per tal de poder concebre-la, visibilitzar-la i confrontar-la políticament.

Anteriorment a lluites polítiques com el feminisme i l'alliberament gai i lèsbic, el masclisme i l'homofòbia eren conceptes i termes desconeguts o ignorats per la major part de la població. Van ser aquestes lluites que varen omplir de nous significats aquestes paraules, al mateix temps que les popularitzaven, extenent la consciència sobre les problemàtiques socials que confrontaven.

La meua tesi és que la cultura monògama és una opressió social i per això fa falta conceptualitzar-la políticament com a tal. Per entendre què és la cultura monògama i com ens oprimeix, prèviament caldria definir el terme monogàmia:

La monogàmia és un model de relació afectivo-sexual basat en un pacte o ideal explícit o implícit d'exclusivitat sexual entre dues persones i per tota la vida.

D'aquesta manera, entendriem que **una cultura monògama és aquella cultura on existeix un ideal hegemònic de relacions afectivo-sexuals monògames** tal i com succeeix en la nostra societat. Així doncs, en la nostra societat la monogàmia no és un mer model de relacions afectivo-

¹ No m'estendré en argumentar el perquè de la imperiosa necessitat de superar el capitalisme, ja que tal argumentació ha sigut a bastament desenvolupada i és fàcilment accessible. Em limito a exposar la noció que el capitalisme promou relacions competitives i de dominació. Genera una societat contrària al sistema de valors llibertat-consciència-responsabilitat i això per si sol, al meu entendre, és raó suficient per combatre'l.

sexuals, ja que no és una opció més entre d'altres, sinó que és el model hegemònic, en el qual ens veiem forçades² a encaixar tant si ens agrada com si no. La opressió rau en la pressió social que ens força a encaixar amb aquest únic model, invisibilitzant o marginant qualsevol alternativa.

Històricament, la cultura monògama ha sigut inherent a un sistema d'organització social patriarcal en el qual compleix la funció de constituir projectes econòmics estables i per tota la vida, per tal de reproduir i criar fills legítims a qui transmetre l'estatus social i la propietat privada, a fi de reproduir l'ordre i jerarquia social existent. Paral·lelament a l'auge de l'estat i mercat capitalista, la cultura monògama perd gradualment la seva funció econòmica i familiar, i passa a complir una funció de satisfacció afectiva i sexual dels individus d'acord amb l'ideal d'amor romàntic, deslligant-se del seu caràcter vitalici³.

Quan parlem de masclisme no ens referim únicament a aquells individus del sexe masculí que reproduïxen actituds masclistes, sinó a tota la cultura masclista en què vivim. De la mateixa manera, caldria entendre que la cultura monògama no afecta únicament a aquells individus que mantenen relacions monògames, sinó que ens afecta a totes, tan si mantenim relacions monògames com si no. La frustració o marginació social que suposa no tenir parella monògama és un exemple molt evident.

TRENCANT EL SILENCI

En la nostra cultura tendim a parlar sobre les nostres relacions més íntimes únicament amb els amics o amants més íntims. Generalment es considera que les relacions afectivo-sexuals pertanyen a la vida privada dels individus i, per tant, són quelcom que forma part de la lliure elecció de cada individu. Tots els efectes negatius que produeix la cultura monògama són tractats

2 Tenint en compte la recurrent polèmica i desacord referent a la correcció política en l'ús del gènere en els plurals genèrics, amb arguments polítics o lingüístics igualment convincents defensant tant l'ús del gènere femení com del masculí i que no es pot fer feliç del tot a tothom, en aquest text empro el femení en els genèrics en 1a o 2a persona (referint-me a persones) i el masculí en els genèrics en 3a persona.

3 D'aquí ve l'ús cada cop més freqüent de l'expressió monogàmia successiva o serial, que podríem definir així:

Pràctica consistent a contraure diversos matrimonis o relacions de parella de manera successiva i més o menys continuada al llarg d'una vida, però amb una sola persona cada vegada.

És la forma més estesa en els països desenvolupats, especialment a partir del moment en què les lleis del divorci facilitaren els tràmits de ruptura matrimonial. Les parelles de fet, que no comporten un contracte matrimonial, faciliten encara més la monogàmia successiva.

com a problemes personals i, per justificar-ho, tot sovint s'al·lega una manca de maduresa emocional, o que no s'ha trobat la persona idònia per construir una sòlida relació de parella. Hi ha una extensa varietat de llibres d'autoajuda i terapeutes que intenten solucionar els problemes que patim en les nostres relacions afectivo-sexuals, però que mai qüestionen la base sobre la qual es sustenten, la cultura monògama. Ans al contrari, ens ofereixen fórmules per adaptar-nos-hi millor, descartant qualsevol alternativa possible. Fins i tot entre els col·lectius antipatriarcals s'infravalora o s'ignora per complet la rellevància que té la cultura monògama com a peça fonamental en el sistema patriarcal en què vivim.

La meua intenció és col·locar la cultura monògama al mateix nivell que el masclisme i la homofòbia, com a tercer gran pilar que sustenta el patriarcat. Si fins al dia d'avui aquest pilar ha restat tan desapercebut, sospito que es deu, entre altres causes, a que no ha sigut possible vertebrar una lluita identitària en base a un subjecte oprimint que qüestionari la cultura monògama, tal i com ha succeït amb la resta de lluites.

Existeix la tendència a identificar com a opressores aquelles persones que exerceixen rols dominants o autoritaris, i com a oprimides les que reproduïxen rols de submissió. Sota aquest punt de vista, semblaria que la cultura monògama—a diferència del masclisme o la homofòbia—no comporta opressió, ja que no mostra clares relacions de dominació entre dominants i dominats; però cal recordar que l'opressió també rau en l'imperatiu social d'haver de complir un rol determinat—malgrat sigui un rol dominant i privilegiat—, tenint en compte que el defecte en el compliment del rol adjudicat comporta sancions com pot ser l'exclusió social. En la cultura monògama, com en les altres opressions d'origen patriarcal, no hi ha opressors ni oprimits, totes complim ambdós rols indistintament. Així doncs, la solució no radica en bastir una lluita identitària i victimista en base a un subjecte oprimint en lluita contra els seus opressors, sinó en rebutjar els nostres rols com a perpetuadores d'aquest ordre social i ajuntar-nos per construir alternatives.

SOBRE L'OBERTA ACCEPTACIÓ SOCIAL DE LA CULTURA MONÒGAMA

Ja fa molts anys que es van engegar les lluites feministes i d'alliberament sexual a Occident, iniciades per col·lectius activistes de base que van estendre aquestes lluites socialment, i que van aconseguir que les seves reivindicacions fossin assimilades per les altes institucions i plasmades en les seves lleis. Així, ens trobem en què el masclisme i la homofòbia cada cop tenen menys acceptació social. Ja no es pot defensar obertament que la dona es sotmeti als desitjos del seu marit, ja no és acceptable la repressió sexual que suposa viure dins un armari. La homofòbia i el masclisme s'han deslegitimats socialment en gran part i, per tant, són políticament

incorrectes, ja no tenen lloc de forma directa i conscient en els *mass media* (amb algunes clares excepcions com ara la publicitat) o les institucions oficials. A la mínima relliscada en les declaracions de qualsevol cara pública, apareixen irades “raholes” denunciant-ho, i com que això perjudica la seva imatge, cuiden prou de sospesar les seves paraules escrupolosament abans de pronunciar-les. Això no significa ni de bon tros que el masclisme i la homofòbia tinguin els dies comptats, ja que segueixen ben presents al carrer i als patis dels instituts (per posar només dos exemples!) però aquest és el primer i fonamental pas vers la seva eradicació.

La repressió, problemes psicològics, violència... que produeix el masclisme i la homofòbia són rebutjats categòricament per sexòlegs, experts en polítiques de gènere, articulistes i tertulians varis. En contraposició, aquestes mateixes problemàtiques però, amb la cultura monògama com a causa, segueixen plenament normalitzades i acceptades en qualsevol àmbit i expressió cultural de la nostra societat. Quan una relació monògama passa per una “crisi” o es trenca, és possible que un o ambdós membres de la relació visquin drames emocionals i trastorns psicològics que s’accepten de forma natural com a conseqüència lògica i intrínseca de l’amor. La repressió sexual que suposa l’exclusivitat sexual pròpia de la cultura monògama, no és tan sols acceptada acríticament, sinó que fins i tot és motiu d’exaltació com a símbol de fidelitat⁴. En aquesta cultura tampoc és estrany elogiar la gelosia o fins i tot el sentiment de possessivitat, identificats com a mostres d’amor (!).

PROBLEMÀTIQUES SENTIMENTALS DE LA MONOGÀMIA ROMÀNTICA

L’actual cultura monògama lligada a l’ideal d’amor romàntic promou alguns sentiments de caire negatiu que sovint s’entremesclen i es retroalimenten. El primer de tots i més fonamental és **la gelosia**. La gelosia és un sentiment de recel o ràbia, que experimentem instintivament des de ben petites, quan ens sentim desposseïdes per algú altre d’una persona que estímem o desitgem. En la nostra cultura monògama, sentim gelosia cada cop que percebem que algun intrús pot desposseir-nos de la nostra parella (o bé del nostre projecte de parella, quan ni tan sols hem tirat els trastos a algú que ens atrau!). En el cas que la teva parella conegui una persona amb qui comparteixi afecte i atracció sexual, haurà d’escollir entre aquesta persona o tu. No es contempla la possibilitat de mantenir ambdues relacions al mateix temps. Per això ens sentim tan geloses si descobrim (o ens imaginem!) que la nostra parella té un amant. Aquest amant esdevé una

4 En el seu origen llatí, fidelitat significa confiança i la confiança va estretament lligada a la sinceritat. L’amant monògam generalment oculta qualsevol atracció que sent per algú altre per tal de no inquietar o ferir la seva parella, per tant, no té sentit relacionar monogàmia amb fidelitat, si partim de que aquesta “fidelitat” no és sincera.

potencial amenaça per a la continuïtat de la nostra relació de parella. Seguint el model monògam romàntic ho apostem tot a una sola carta; dediquem la major part del nostre afecte, el nostre suport, la nostra afinitat, els nostres projectes de futur... a una sola persona: la nostra parella. És per això que si es trenca aquesta relació, degut a que un amant intrús ens roba la parella, s'esfondra tot el nostre projecte de vida. Aquesta noció incentiva el sentiment de gelosia fins a nivells insospitats, propiciant al mateix temps un altre sentiment, **la por** (més coneguda com a sentiment d'inseguretat); por a perdre la parella i quedar-nos desemparades afectivament o econòmicament.

En tercer lloc, tenim **la baixa autoestima**. Tal sentiment no té res d'estrany ja que l'amor romàntic es basa en un mite: la idea de que una sola persona pot satisfer totes les necessitats sexuals i afectives d'una altra persona per tota la vida. A partir d'aquí, és fàcil infravalorar-se, ja que ningú és perfecte per la seva parella, no existeixen les mitges taronges ni els prínceps blaus; ningú mai podrà ser prou bo per la seva parella. Mai podrem complir les expectatives que ens marca l'ideal romàntic. Conseqüentment, sentim **frustració** quan no es compleixen les nombroses expectatives que ens marca l'ideal monògam i romàntic sobre les nostres relacions afectivo-sexuals, allò que es coneix popularment com a "desenganys". Cada cop és més difícil que es compleixin ja que la lògica del capital ens fa cada cop més individualistes, consumistes i hedonistes. Cada cop tenim menys necessitat de mantenir una relació de parella per tal de sustentarnos econòmicament. En aquest nou panorama, les relacions afectivo-sexuals esdevenen productes de consum de usar i tirar—busquem *rotllo* i quan el trobem, ens en desfem tan bon punt s'esvaeix l'estat passional d'enamorament o després d'algun *polvet*, i retornem al punt inicial a cercar una altra persona-producte per consumir—excepte per aquelles de nosaltres que en quedem excloses degut a que el nostre físic/edat/estètica no encaixa amb la demanda/moda del mercat.

Afortunadament, les gelosies, les inseguretats, la baixa autoestima i les frustracions no són sentiments insuperables. Som capaces de treballar sobre aquests sentiments per tal d'eradicar-los. Som capaces de construir un nou imaginari col·lectiu en què l'amor i el sexe no són productes exclusius ni excloents, sinó que és possible i saludable compartir-los, arrasant definitivament la possessivitat tan arrelada en les nostres relacions més íntimes. Així totes hi sortim guanyant, ja que en general totes ens sentim millor compartint que no pas sentint-nos geloses o amb por a que algú ens usurpi allò que considerem nostre.

Per altra banda, si no s'aborden resolutivament aquests sentiments, poden créixer i agreujar-se fins al punt de fer una relació insuportable. Aquí s'origina l'odi, altament propens a esdevenir violència i que pot esclatar

en forma de maltractaments psicològics o físics, tan vers la parella com auto-infligida.

VIOLÈNCIA MONÒGAMA

No és cap casualitat que la immensa majoria de femicidis siguin comesos pels marits, ex-marits, parelles i ex-parelles de les víctimes. Tampoc és casualitat que la majoria de morts tinguin lloc quan la dona exposa de forma definitiva la seva ferma voluntat de separació a la seva parella o marit.

De totes les conseqüències negatives de la cultura monògama, públicament només es rebutgen aquelles més tràgiques: allò que els mitjans encabeixen en un gran sac genèric anomenat violència de gènere, violència domèstica o violència masclista, segons la moda del moment. Això sí, mai mencionen ni fan cap referència a la cultura monògama. Si bé no es dubta en assenyalar el masclisme com a arrel i causa estructural d'aquesta violència, utilitzar la cultura monògama en aquests mateixos termes és quelcom inaudit. Així doncs, es parla de problemes personals de gelosia, possessivitat, dependència afectiva o baixa autoestima dels agressors, com si aquests elements no tinguessin connexió entre si i pertanyessin a experiències particulars i aïllades.

Igual que en la violència masclista o homòfoba, la violència física fruit de la cultura monògama és tan sols la punta de l'iceberg. Més avall, més amagada i més subtil trobem la violència psicològica i simbòlica que es reflexa en tots aquells mecanismes de dominació o exclusió social.

La violència fruit de la cultura monògama pot prendre molt diverses formes; la trobem en la repressió sexual i afectiva que comporta l'exclusivitat amorosa, en el control per part de la parella, en l'entrega total al benestar de la parella oblidant o sacrificant el propi, en l'exclusió social que comporta no tenir parella monògama, en el rebuig i discriminació a qualsevol alternativa...

Tal violència pot recaure en qualsevol persona, però on cau amb més força i duresa és en les pròpies relacions monògames. En tota relació monògama hi roman una violència latent, que pot desencadenar-se quan algun dels seus membres intueix o adverteix l'incompliment d'alguna part de l'implícit contracte que comporta l'ideal monògam i romàntic, encara que sigui una minúscula clàusula amb lletra molt petita. Aquesta violència ens pot afectar a totes per igual, indiferentment de la classe social, nacionalitat o orientació sexual⁵ dels contraents en el pacte pacte monògam. Actualment, degut al

5 No es pot al·legar al masclisme per explicar la violència en les relacions de parella homosexuals (potser exceptuant algunes parelles que reproduïen rols de gènere marca-

model de monogàmia successiva, el potencial més gran de violència rau en el trencament de les relacions⁶.

Però encara que no es desencadeni cap d'aquestes violències, existeix una violència comuna en totes les relacions monògames: si tenim en compte que la coacció és una forma de violència psicològica, el pacte d'exclusivitat sexual en què es basa la monogàmia és intrínsecament violent ja que sempre implica coacció. La coacció de saber que si incompleixes el pacte rebràs alguna sanció. La sanció pot ser que la parella s'enfadi amb tu, et perdi confiança, et deixi... o la desaprovació i marginació social, començant per la família (amb tot el desgreuge que impliquen aquestes sancions a nivell emocional i econòmic).

La parella monògama ofereix un marc ideal per al desenvolupament de la violència: la mútua dependència econòmica i afectiva promou la tolerància al maltracte rebut, ja que no es pot no estimar la persona de qui es depèn. Aquest sotmetiment emocional mutu fa els seus membres vulnerables i potencialment explotables, ofereix carta blanca per maltractar, i una extraordinària capacitat per suportar i perdonar els maltractes.

Identificar i denunciar les arrels d'una violència és el primer pas vers la seva superació; mentre no fem aquest pas, cap programa policíac-institucional d'ajuda a les dones maltractades reduirà significativament l'índex de morts i maltractaments.

QUIN SENTIT TÉ LA MONOGÀMIA?

Per què seguir limitant el nostre afecte, el nostre suport i el nostre sexe a una sola persona? La cultura monògama converteix l'afecte, el suport i el sexe en béns escassos i exclusius (com si fossin luxes!), però en realitat són béns renovables i inesgotables. A mesura que abandonem la cultura monògama serem capaces d'expandir-los i així fer-los molt més abundants i a l'abast de tothom, al mateix temps que enterrem les gelosies i pors pròpies de la monogàmia.

Els antics arguments biològics, que justificaven la monogàmia per tal de garantir el futur de la nostra espècie, ja no tenen sentit avui en dia. La monogàmia, i la respectiva família patriarcal, no és l'únic model possible de subsistència econòmica i de criança, cada cop apareixen més models possibles i diversos que desbanquen els més tradicionals. És cert que els casaments i els consultoris matrimonials són negocis que s'alimenten de i

dament diferenciats), la qual cosa demostra que el seu origen es troba en la naturalesa del model de relacions monògames i que aquesta violència monògama pot operar al marge del masclisme.

6 Empenyent les nostres relacions emocionals en un motlle rígid anomenat monogàmia, quan alguna cosa no hi encaixa, s'acaba trencant el motlle i la relació. Si les nostres relacions fossin més flexibles, enlloc de trencar-se evolucionarien.

fomenten la monogàmia, però les discoteques o els portals de contactes d'Internet que promouen relacions no-monògames, són tan o més lucratius. És cert que la família i els amics ens pressionen perquè tinguem relacions monògames, però la vida sexual i afectiva dels individus, en ser cada cop més independent de l'esfera econòmica, passa a pertànyer a un àmbit més privat i menys sofert a la pressió social.

Tot i així, hi ha un factor que segueix promovent la monogàmia per sobre de qualsevol argument racional: els nostres sentiments i emocions conformats per l'entorn cultural en el qual hem crescut. No és fàcil aturar aquesta inèrcia emocional, ja que fins i tot en el cas que fóssim plenament conscients de tots els avantatges que obtindríem tenint relacions no-monògames en una cultura no-monògama, els nostres sentiments podrien ser més forts que aquests pensaments racionals i acabar determinant les nostres decisions. Per posar un exemple: el gran sentiment d'inseguretat o gelosia que em genera no tenir una parella monògama em pot conduir a rebutjar categòricament qualsevol altre model de relació.

EL DETERMINISME EMOCIONAL NO EXISTEIX

Així, moltes persones justifiquen la seva preferència per les relacions monògames adduint que són geloses/possessives i que els "fa mal" que la seva parella "estigui" amb algú altre. En una societat amb una cultura monògama, la gent sentirà gelosia/possessivitat quan la relació amb la seva parella "perilli", de la mateixa manera que en una societat amb una cultura homòfoba, la gent sentirà odi vers les persones que duguin a terme pràctiques homosexuals. Si ens sembla lògic que el sentiment d'odi vers la homosexualitat no justifica ni legitima la homofòbia, també ens hauria de semblar lògic que el sentiment de gelosia/possessivitat propi de la cultura monògama no justifica ni legitima la monogàmia.

No existeix el determinisme emocional; les persones som capaces d'educar-nos i créixer emocionalment, cultivant els sentiments positius (alegria, confiança, amor) i rebutjant els negatius (gelosia, por, baixa autoestima, odi) en les nostres relacions personals. Els nostres sentiments estan condicionats en gran mesura per la cultura en la qual estem immerses i poden ser manipulats pels poders fàctics a través del seu sistema propagandístic (educació, *mass media*...), per tal que serveixin als seus propis interessos. Això és força evident amb els sentiments d'inseguretat o por, els quals són manipulats per promoure el consumisme o el suport a intervencions militars. No és cap casualitat que la població occidental tingui més por dels lladres, okupes i terroristes que no pas d'accidents de tràfic o del diòxid de carboni que emetem diàriament. Aquestes pors són producte de campanyes perfectament orquestrades per polítics i *mass media*. Llavors, per què els sentiments que sentim en les nostres

relacions personals haurien de ser més “purs”, impermeables a la cultura i la manipulació?

HI HA ALTERNATIVES A LA MONOGÀMIA?

Potser el més gran inconvenient a l'hora de superar la cultura monògama és la incapacitat d'imaginar models de relacions afectives i sexuals alternatives a la monogàmia. És lògic, ja que pràcticament no tenim altres referents; portem tota la vida consumint productes culturals que professen una clara apologia de la monogàmia, des dels contes i dibuixos animats infantils fins al cinema d'autor més *underground*. Per altra banda, les alternatives conegudes no són especialment atractives: en la joventut s'està imposant un nou model basat en el consum de sexe; tothom coneix la poligàmia o el frustrat intent d'amor lliure dels *hippies*; hi haurà qui ja hagi sentit parlar del poliàmor o de tantes desastroses parelles obertes... La solució a la cultura monògama no és establir un nou model de relacions afectives i sexuals que sigui políticament correcte, desqualificant aquells que segueixen tenint relacions monògames. Tan bon punt s'imposés socialment aquest nou model, apareixerien nous inadaptats que voldrien trencar-lo. Cap model universal es pot adaptar a les necessitats individuals de totes les persones, l'ideal seria l'absència de models establerts que normativitzin com ens hem de relacionar. Però això no significa l'acceptació acrítica de qualsevol tipus de relació: no volem relacions que siguin possessives, ni coactives, ni tancades (això significa: no forçosament exclusives). No tenim un model ideal de relacions, però sí que tenim un ideal pel qual lluitar: volem construir unes relacions que siguin més lliures, conscients, responsables i saludables. Les denomino relacions obertes perquè no estan tancades a res, la seva única màxima és el respecte i desig mutu.

DEL PATRIARCAT AL CAPITALISME

Els models de relacions afectivo-sexuals són determinats en gran mesura pel context econòmic en el qual es desenvolupen. Una prova és que amb l'actual crisi econòmica, ha baixat l'índex de divorcis, ja que ara no resulta tan fàcil independitzar-se econòmicament de la parella.

Durant el transcurs d'unes poques generacions, el context econòmic s'ha vist alterat dràsticament i això ha produït una pronunciada esquerda cultural entre una generació que va ser socialitzada en una cultura patriarcal i rural i una nova generació que s'està socialitzant en una cultura plenament capitalista i urbana. Si bé els nostres avis depenien de la família i d'allò que els donava la terra per subsistir, els joves del segle XXI depenien de l'estat-mercat i el que els dona el petroli per subsistir. Si els avis han conegut una sola parella sexual en tota la seva vida, els joves en perden el compte; els avis no podien tenir més d'una parella sexual perquè sinó això hagués

ensorrat la família, mentre que els joves no poden tenir gaires relacions ni activitats desmercantilitzades o desinstitucionalitzades, perquè això ensorraria l'estat i el mercat. Per això, les relacions i activitats dels joves estan cada cop més mediatitzades per mitjans tecnològics mercantilitzats (mòbils, ordinadors, Internet, energia nuclear...) i més localitzades en espais institucionals o mercantils (en habitatges de compra, lloguer o hipoteca, en centres educatius, comercials o penitenciaris, en empreses com bars, botigues, restaurants o puticlubs...).

Venim d'un món patriarcal i ens dirigim a un món totalment capitalista on el nou pare estat-mercat es relaciona directament amb els seus fills individus, desfent-se de qualsevol intermediari (família, església, comunitat...) que pugui obstaculitzar el seu complet domini.

DE L'ACTIVISME A L'ANTICAPITALISME

Les lluites o moviments emancipatoris parcials (sindicalisme, feminisme, ecologisme...), altrament anomenats "activisme", ens ofereixen uns marcs teòrics i pràctics limitats que, inevitablement, fomenten la desconexió—o encara pitjor, la confrontació—entre ells. Si el nostre ideal és una emancipació personal i col·lectiva integral (no parcial) hauríem de transcendir els límits d'aquests marcs, cercant una perspectiva global que tingui en compte totes les lluites, ajustant la nostra quotidianitat a aquesta perspectiva; a això ho anomeno *anticapitalisme*⁷. No es tracta de reemplaçar l'activisme per l'*anticapitalisme*, sinó de sumar-los. Així, la lluita contra la cultura monògama s'hauria d'entendre com una lluita inseparable de l'*anticapitalisme*—altrament, podríem estar servint als interessos del capital en la destrucció d'estructures de dominació que operin al seu marge i l'obstaculitzin, com ho són la cultura monògama i la respectiva família patriarcal.

Perquè l'*anticapitalisme* sigui **real**, són necessaris alguns requisits fonamentals: per començar, no pot ser únicament una ideologia, una estètica o una afició per algunes hores de "temps lliure"; també hauria de ser una pràctica coherent que es reflecteixi en tots els àmbits de les nostres vides (l'alimentació, l'habitatge, la tecnologia, les relacions...). Hauria de ser un moviment de base i horitzontal, sense avantguardes ni paternalismes, és a dir, un moviment que neixi en l'individu i que s'estengui gradualment en l'escala grupal⁸—no podem pretendre canviar la societat si no som capaces de canviar les nostres pròpies vides! Això significa

7 On vegis "anticapitalisme" llegeix "comunisme", "socialisme", "anarquisme" o qualsevol altre terme d'ideologia emancipatòria anticapitalista que sigui del teu gust.

8 Per escala grupal entenc l'escala que va d'allò individual fins allò internacional, passant per diversos graus intermedis, que bé es podrien anomenar: domèstic, local, municipal, comarcal o nacional.

construir comunitats cooperatives i sostenibles allà on el capitalisme té menys força: en territoris abandonats i prou allunyats dels seus centres de poder, les urbs; on sigui possible créixer convidant i ajudant a establir-se noves comunitats. No és possible ensorrar el capitalisme des de dintre seu sense ensorrar-te a tu mateixa—no es pot no estimar el sistema del qual es depèn⁹. Tan sols des dels seus marges, en les terres més aspres i inservibles per al capital, és possible construir l'autonomia i organitzar la resistència necessàries per fer front a l'actual ordre vigent.

Ja que el present és l'únic moment que podem experimentar, no podem ajornar l'*anticapitalisme* per un altre dia; bàsicament, ens hi hauríem de posar ja. Això significa que no podem sotmetre'ns a excuses que ens indueixin a esperar uns hipotètics temps millors per la revolució.

Ara és el millor moment per començar a viure com volem viure.

Aquest text no és original ni definitiu, convido a tothom a col·laborar en la seva elaboració exposant crítiques constructives (assenyalant errors, mancances, idees que no s'entenen o generen confusió...) o bé aportant noves idees i així poder-lo refer i reeditar per tal de complir de la millor manera possible els objectius exposats en el primer paràgraf.

Em pots contactar escrivint-me a difonlaidea@gmail.com

Ets lliure de fer tot el que vulguis amb aquest text, sempre i quan no sigui amb ànim de lucre.

Na Pai

Abril de 2011

⁹ Il·lustrant-ho amb una al·legoria: el llegendari cavall que penetrà Troia per derrotar-la, no anava carregat de guerrers Troians.

